

Підстава

ХРИСТІЯНСЬКОЇ ВІРИ.

Написав
П. І. БОЖИК.

Прасою і черенками
„УКРАЇНСЬКОЇ ДРУКАРНІ”

372 SELKIRK AVE.
WINNIPEG MAN.

-1909.-

Підстава

ХРИСТІАНСЬКОЇ ВІРИ.

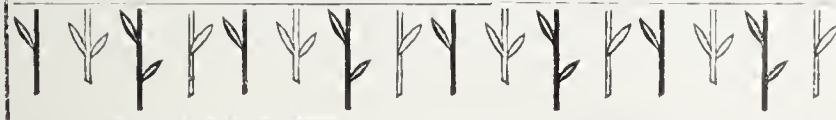
Написав
П. І. БОЖИК.

Прасою і черенками
„УКРАЇНСЬКОЇ ДРУКАРНІ”

372 SELKIRK AVE.
WINNIPEG MAN.

- 1909. -

ПЕРЕДНЕ СЛОВО.

Ціллю сеї книжки суть: перше, ствердити фактам, що наше Християнство є правдиве, друге, на чім оно основується, а третє, з відки ми черпаємо те, на чім опираємо свою віру.

Позаяк годі вивести що до дрібки все що записане в Сьвятому Письмі, і поставити перед сьвітом так, щоб всякий мав осолоду, тому отсе звертаю щире слово до читачів, зазначуючи наперед що ніхто несовершений крім Бога ні в якому ділі. Отже єсли що не до вгодби в сій книжці, то прошу многократно простити всякі помилки.

Читайте дорогі братя і сестри, се що тут написано. Думайте, існювайте і другим розповідайте, що ви відкуплені Сьвятою Кровію Неоціненного, і що не людська тут мудрість а божа, не люди дигнули сю науку перед сьвіт, а Бог обявив її від початку сьвіта: положіть всю свою надію на Бога, підопріть свою віру чудесами і словами Його, а Бог Вас поблагословить на сїм і будучім сьвіті.

Зверніть увагу на пророцтва старозавітні про прихід Месії, та завважити невірства Жидів у Його велике слово, з котрого Божі правди пли-

вуть струєю безконечности в живот вічний.

Моїм бажанєм є, щоби читач закримітив також, що правдиві системи вірувати в Бога є сущими ті, якими визнавали сьвяту Троїцю початкові церковники вселенної сьвятої апостольскої церкви. Невідкидайте їх, бо сим самим спричиняєте ся до невірства в їх сьвідощтва. Подібно як будівничий бажаючи ставити дім такий як був перше, повинен непереходити поза межі границь угольного каменя, бо стратить плян попередньої будівлі так і ви чиніть. Визнавайте Його імя так як Він бажає себе початати, а тоді мете становити живу, правдиву церков Христову.

П. І. Божик.

СТАРОЗАКОНІЗ.

Щоб яснійше порозуміти підвалину нашої християнської віри, треба передовсім звернути вагу на пророчества, передсказувані в старовину, вибраними людьми, що стелили дорогу між невірними до прийняття Великого Учителя Господа нашого Ісуса Христа. Почавши отсе від Мойсея аж до послідного старозавітного і найбільшого пророка предтечі Івана Хрестителя, сина Захарієвого і Єлисавети, всі они отже приготовляли великим словом нарід ізраїльський до прийняття нової віри, котрою поломали ся окови душевні у всякого віруючого Ізраїльтянина, у слово живе — у слово, що було висловлене онісля самим Ісусом Христом, що приніс вістку відродження, котрою віруючі зрозуміли свого Вітця, яко початок і кінець всего.

Ми переглянувши історію біблійну, і перенесши ся духом в часи життя пророків народа жидівського, находимо, що тоді переважна часть невірних була ідолопоклонниками. Они хотяї вчаси розуміли Бога, бо приносили різних форм жертви — зразу ідолам, а онісля перед жертівник Господень — та все таки се ще не було до-

сконалим і достаточним пізнанєм Бога.

Они були затемнені, запропащені блудом протяги століть, немали правдивого понятя про Бога, про божественне провидінє і будучу справедливість, про душу і признанє чоловіка і про взаємний стосунок між Богом а чоловіком, і замість правдивого понятя, межн ними ширено мильну забобонність та невірство. Погани „Славлячи себе мудримн потуманїли, і обернули славу нетлінного Бога на подобину образа тлінного чоловіка, птиць, четвероногих і гаду.” (Посл. Римл. 1. 22-3.) Повна земля була їх ідолів, они — як визнає Ісая — припадають лицем перед ділом рук своїх, перед тим, що пальці їх зробили (2-8).

З часом они покинули ідолопоклоньство і придержували ся точно віри в одного і правдивого Бога. Звичаєм в них було приносити в Єрусалим, та ставити перед жертівник — срарозавітний кивот, в котрім находили ся Мойсеєві таблиці з заповідямн, та Аронів цвітучий жезл — ріжного рода жертви. Се не було правдиве починанє Бога, і Господь знова говорив до них через пророка Ісаю ще около 650 років перед появою Христа: Навіщо мені множество жертв ваших? — говорить Господь — Я вже пересичений всепаленямн з баранів і товщею з годованого скоту, таї кровн з напмків, ягнят та козенят я не хочу; Не носіть уже більше дарів на дармо. Пале-

нэ кадила огидло мені нових місяців і субот, та сходиш сьвяточних не можу стерпіти: беззаконність поспіль із сьвяткованэм. І коли ви простягаєте руки ваші, то я відвертаю очі мої від вас, а як ви умножаєте молитви ваші, то я їх не чую, ваші бо руки повні крові. Обмійтесь, станьте чистими, відкиньте далеко ледачі вчинки ваші з перед очей моїх, перестаньте чинити зло, научіть ся чинити добро, шукайте правди, ратуйте сироту, заступайте вдову, а тоді прийдіть — і розсудимось — говорить Господь: Колиб гріхи ваші були, як багрянця — я, мов сьніг їх убілю; колиб, як кармазин були червоні — обмию їх, як вовну". (Ісая 1, 11-18).

Они на се незважали, що правдиве поклоненнэ не заключаєть ся в кадилах та паленнях жертв, а щоб підчинити ся волі Божій, треба було поповнити добро ближнім своїм, а не покладати вагу на сповнення закона, котрий сами установили задля сьвіта бездушно. Они придержували ся завзято всіх тих звичаїв та передань, які помножували собі після внодобу, зважаючи на них більше, як на слова Божі, що приходили до них устами пророків поставлених Богом для їх навернення. Они незважали на поклик моральний — як визнає апостол Павло, а були: „Ісповнені усякої неправди, перелюбу, лукавства, зажерливости, зло-

би, сповнених зависти, убійства, сварні, переступу, лихих звичаїв.” (Римл. 1. 29.)

Они заперечували істнованє духів, безсмертність душі, воскресеня мертвих і житє будуче, а сим самим і посмертну заплату або кару. Они невірили у воскресенїє мертвих, хотяї визнавали перед ними сю правду многі праведники старого завіта: „Та мерці твої ожують, устануть мертві тіла,” (Ісая 26-19) або: Я знаю — відкупитель мій живе, і він у послідній день підійме з пороку отсю розпадаючу ся кожу мою, і я в тілі мойому побачу Бога.” (Йова 19. 25-6.) а также висказані слова Екклєзіяста: „І повернеть ся персть у землю чим она була: а дух вернеть ся до Бога, що дав його.” (12-7.)

На сі слов мало хтє зважав. Поклики їхних пророків проходили мимо з кождим днем, неморальне житє все збільшало ся. Нарешті дійшли Жиди до такого степеня розпусти, що оден найбільшій жидівський історик, Йосиф Флявій, Ерусалим порівнює навіть з Содомою і Гоморою.

З часом, як бачимо переважна часть Жидів відступила цілком від пророчих стосунків Бога. Они забрали братів своїх в раби так, що з одного боку тяготів гріх душевний, а з другого гнет тілесний; для того якась часть тих нуждарів-жидів, задержала в собі почутє до відродження душевної і тілесної долі, за проповіданєм пророків.

Сї їм читали що за натхненєм сьв. Духа, народить ся їх Спаситель з роду Давида і сеї аж подасть їм руку помочи, здоймить з них кайдани, та покрушить окови їх. „Станеть ся в остатїї часи, що над всі гори — люди — гора Господня вознесеть ся, і підійметь ся понад горби, і поспішать до неї всі народи. І пійдуть многі народи кажучи: ходїть, вийдемо на гору Господню, в дім Бога Яковового, а він — Христос — покажесть нам свої дороги, і будемо ходити стежками Його, бо з Сиону вийде закон, і слово Господнє — з Єрусалиму. І судити ме він народи, і картати ме многих людей: і перероблять мечі свої на леміші, а списи свої на серпи, і не буде нарід на нарід меча підіймати, тай не буде більше вчитись воювати.” (Ісаїя 2. 2 4.)

Сї слова заповідали царство Боже, іменно церков, яку оснує будучий Месія, як царство видиме, представляюче Його як високу гору, видиму для всіх, і відзначаючу ся повно тою характеру моралї і духового життя, як також заразом усуненє рабства з межі людей і убійство. Для того християньска релїгія учить, лучше бути убитим ніж убити другого. „І не лякайтесь тих, що убивають тіло, душі-ж не здоліють убити; а лякайтесь більше того, хто зможе погубити і душу і тіло в пеклі (Мат. 10-28.)

Важні речі обявлені народу жидівському вче

ними людьми і пророками, не могли склонити його через заблудженє до виконання слів Господніх, що заключали собою найбільший нахил до зближення їх з Спасителем світа. „Дасть ся чути голос покликаючого в пустини; стелить дорогу — правдою — Господеви, рівняйте в степу стежки Богу нашому; Всякі видолі нехай заповняться ся — розуміючи під сим люди — а всяка гора і горб нехай у низ подадуть ся, всякі закрути нехай випростують ся, і місця нерівні вирівнюють ся.” (Ісаїя 40. 3-4.)

Наслідком великий гріх перед Богом, піднісся, що одна часть Жидів стала ся гнобителями своїх ближніх, беручи над ними керівництво тяжкої влади. Для того писано „вирівняйте ся гори — люди,” тоб-то станьте однакові всі перед Богом — не чинить другим того що вам не мило. Говорить Господь: „За те що тончете вбогого і користь собі з його хліба берете, хоч собі будинки із тесаного каменя побудуєте, ви в них не будете жити: понасаджуєте сади — виноград, та вина з них не пити мете: виж вороги праведного, берете гостинці, і перекручуєте справи бідного. Одцурайтесь лихого, а добро полюбіте, та приверніть правосуд у браті; може бути, що Господь Бог Саваоф помилює ще останки Йосифа. (Амоса 5. 11-15.)

Они уважали що коли молять ся, іменню ко-

ли продовжують поли в одежах своїх, або постами впокорюють тіло своє, і сими вже вдоволяють волю Вітця що на небі. Але Господь знова давав указ через Ісаю, як повинні они ділати щоби угодити Йому: „Ось, — бо в день вашого посту ви вволюєте волю вашу, і вимагаєте проте тяжкої праці від других.

Ви постите хиба на те, щоб сваритись та правуватись, і немилосердною рукою кулакувати других: ви не постите того дня так, щоб голос ваш чути в горі на небі.

Чи се такий піст, який я собі вибрав, — день коли чоловік впокорює душу свою, похилює, наче тростина, голову свою і поціл та верітку підстеляє під себе? Чи се назвеш ти постом та днем угодним Господеві?

Ось — піст, який я люблю; здійми кайдани несправедливости; розв'язи пов'язані ярма, одності придавлених на волю, і розв'язи всяку кормигу: Поділись із голодними хлібом і введи в хату бурлаків бездомних; як побачиш обідранця, прикрій наготу його, і від однокровного твого не ховай ся. (58. 3-7.)

Тоді будеш звати ся народом Божим, будеш достойний Спасителя що покрушить окови твоєї душі.

Бог безустанно наминав через пророків блудних Ізраїльтян, щоби покинули хибні дороги й

відновили союз, який Він заключив із їх батьками, однак не всі вони зважали на голос Його, а лише якась часть народу задержала в собі почуття, що провадило до пізнання вічної благодаті. Друга часть особливо фарисеї, садукее і ессеї, а разом і їх прихильники, ожидали також особи, але не тої, котра мала би снасти світ від гріха вічного засуду смерті, як предсказували пророцтві столітя наперед, а в своїм заблуканню очікували земского царя, що мав освободити їх з під меча Римлян і оснувати на ново жидівске царство, яке они втратили перед тим за непослух Божого слова.

ПРООБРАЗ ІСУСА ХРИСТА В СТАРІМ ЗАВІТІ.

Християньска віра знова клонить нас до суцїї правди, що Ісус Христос дійсний Месія, потерпівший муки за рід людський, которого прообразом були дії на пняших людех перед Його приходом на світ. Однак загальний поступ цілком був би зник на поли людства про почитаня

правдивого Бога з лиця землі, як би не був сам Бог наоминав заблудних людей вперед пророками — а коли они не хтіли повинувати ся Йому за покликом їх, Він довершив жертвою приносячи її Ісусом Христом, і в сей час видвигнув на- рід з неморальних збочень і душевого унадку. Перше яко отця для заблудного народу вибрав Бог Авраама, з роду Сема, і сказав до него; „Зходи з землі твої, і від роду твого, і з домівки отця твого, у землю, що тобі покажу. І зроблю тебе народом великим; і благословлю тебе і звеличу ім'я твоє, і будеш благословен. І благословлю благословляючих тебе, а кленучих тебе проклинну. І благословлять ся в тобі всі племена землі.” (перша Мойсея 12:1-3)

Авраам удостоїв ся подвійно благословенства перед Богом, іменно: одного земського получаючи землю в наслідство, а другого надиродного, що з його покоління народить ся Спаситель міра—Ісус Христос.

Великим прообразом і наукою для нас є таємнича поява Мельхиседека яко сьвященника перед Богом, і цара Салему. Він у своїй подвійній гідності є прообразом Спасителя Христа. Про його апостол Павло пише: (Эвр. 7-1) „Ім'я Мельхиседек означає цара правди і мира, котрого початок і кінець життя незнання. Він у сьвятім письмі появляється без родоводу. Про його написа-

но, що він приніс в жертву Богови хліб і вино, отже сим прообразував він Ісуса Христа, а його жертва, жертву нового завіта.

Отже, жертвованэ Ісаака сина Авраамового що приніс його на жертву, було не лише випробованэм віри Авраама, але також прообразом того, що мав колись жертвувати свою кров на Хресті, то э Христа, за примиренэ сьвіта сього. Як Ісаак э одинокий син у Авраама, так і Ісус Христос э Єдиний і наймилійший Син свого небесного Вітця; як Ісаак сам ніс дерево на жертву, на котрім мав погинути, так і Ісус двигав сам хрест, на котрім помер. Гора Морія, де Ісаак мав бути жертвований, э та сама, на котрі і опісля приношено прообразуючі жертви старого завіта, аж до сповнення часу, на котру відтак з власної волі приніс себе на жертву Ісус Христос за Гріхи людей.

Также зглядом терпінь, невинности і вивчання являэть ся Йосиф син Яковів прообразом Христа. Він зразу росте при своїм батьку, як і Ісус при своїй матери в Назареті, опісля стаэть ся в'язнем невинно, а в кінець визволяэть його Господь чудесним способом з в'язниці, і кладэть його на рэшті яко наслідника єгипетского короля Фараона, через котрого Господь збавляэ від голоднечі свій нарід, подібно як через Ісуса свого Сина наймилійшого, викуплюэть від вічної поги-

бели.

Сим Господь показує народу своє милосердіє, і заразом поступенно склонюєть його до прийняття Христа Владики, що принесе повне божественне об'явленє, звалить собою окови тілесні і душевні.

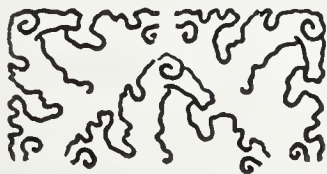
МОЙСЕЙ ПРЕДСКАЗУЄ МЕСІЮ В СТАРІМ ЗАВІТІ.

Між Ізраїльським народом вже від давнійш кружили вісти вказуючі про Христа через пророків. Іменно Мойсей пишучи першу книгу згадує на її початку слідуєчі слова, яко підклад Христа; — „І рече Господь Бог: Не добре чоловікови бути самому; с о т в о р и м о йому таку поміч, щоб до пари була йому”. (2-18.) Іменно слово „с о т в о р и м о”, заключаєть в собі що Господь не є в собі самім, а містить ще якусь істоту, бо „с о т в о р и м о” значить не одна особа, а дві або більше, также сю правду сам Христос висказав: „Я і Отець одно.” (Йоана 10. 30.) Для то

го Церква Божа є та правдива, що понімо всіх інших наук признає, що Бог істнує в трьох Особах, іменно в Отці, Сині і Сьвятім Дусі. Бо як Син на передав Отець віру, так Духа післав сходящого в виді голуба на Сина під час хрещення в Йордані, котрий тим самим є, що Отець і Син. Мойсей як і інші пророки предсказують наперед Христа рівню Богу, і дійсно бачимо, що Христос є Бог, бо чудеса Його які чинив свідчать могутність Божу. Ніхто ні перед Ним, ні по Ним, не міг таке ділати, і се вже показує здоровому розумови, що Він Бог.

Мойсей як перший пророк предсказав в двоякий спосіб будучого Спасителя, іменно, через богослужební закони і через слова, висказані до народу перед його смертю. Мойсей пише: „То ді сказав Господь до мене, поставлю їм з між братів їх пророка такого як ти; і вложу слова мої в уста Йому, і говорити ме до них все, що прикажу Йому”. Мойсей був законодавець і посередник старого завіта, отже кожний пророк, що настав по Ним, мав лише тоді повагу і довірє в людній коли будував свою науку на основах Мойсея. Коли мав наступити пророк йому рівний, то мусів показати, що стоїть в наїтіснійшій союзі з Богом і їх законодавцем Мойсеєм, а ним є тільки Месія, іменно Христос Спаситель сьвіта. Так розуміли Жиди, сучасники Христові, пророчество Мойсея.

Отже коли появилъся Христос, іменно коли побачивнарід перше Його чудо в Кані Галилейській, перетвореня води у вино, або чудесне умноженя хліба, зараз пізнав, що Він є тим пророком, що мав появи́ти ся на світі, але віру в Него тому не дав весь Ізраїль, бо засліпленя недопустило. Для того отверто можна сказати, що всякий жидовин колиб вірив у писмо старого завіта перестав би визнавати Бога в одній особі, бо всякий пророк цілє житя очікував приходу Христа, і предсказував про науку Його яку Він принесе. Самарянка бачивши Ісуса при керниці Яковівій сказала: „Знаю, що Месія прийде — званий Христос. — Як прийде Він, звістить нам усе.” (Іоан 4. 25.) Отже, Самарянка буди блудницею вірила більше ніж найбільші учені жидівського сингедріону, бо сі хотяї читали старозаконія, то або нерозуміли, що читали, або через захланність боячи ся, що Він царство земске відбере, не прийняли Його меж себе.

ПРЕДСКАЗАНИЙ ЧАС ПРОРОКАМИ О ПОЯВЛЕНІЮ СЯ ХРИСТА ВЛАДИКИ.

Невірні Жиди ще і тепер невірять, що Христос появил ся, а навіть закидають на наше християнство, ставлячи питанє, що коли Господь з'умів сотворити небо і землю і всякі річи привести до істнованя із нічого, то чому неміг сам навернути заблудлих людей до спасеня, але зіслав свого Сина? Отже ми не будем тут виводити чому се так, на нашу думку, а покличемось на те, що писали пророки. Приміром Мойсей, їхний пророк сам свідчить про Христа слідуючими словами: „Поставлю їм з між браття їх пророка тако го, як ти: і вложу слова мої в уста Йому, і говорити ме до них все, що прикажу Йому. (5. 18-18) Тепер ми вже бачимо, що не ми відступили від віри, а они, бо їхня книга вказуєть, щоб повинувати ся приходячому Месії, котрий одержить від Бога слово, за котрим ми розуміємсь повинни по слідувати. Також бачимо у святаму письмі, що не лише Мойсей висказав сю суццу правду, але і всі старозавітні пророки, і диво на весь світ, як могло взяти правду і дійсність, эслиб Божий Дух не коснув ся їх уст?

Час приходу Христа дуже точно предсказали пророки: Ісая, Еремія, Даниїл, Аггей, Малахія і другі.

Приміром як скінчили ся ті 70 літ, що після предсказаня пророка Еремії, де перебував Ізраїльський нарід у неволі, просив Даниїл Бога, щоби визволив нарід з неволі рабства, тай відбудував столицю і сьвятий храм в ньому. Коли він молив ся, явив ся йому ангел Гавриїл, звіщаючи що Господь вислухав його молитву і сповнить бажанє. Се обявленє висказує пророк слідуючими словами: „Сімдесять сімок призначено для твого народу і сьвятого міста твого, щоб були спокутовані проступки, запечатані гріхи і беззаконія прощені, та доки приведена буде вічна справедливість і затверджені будуть видива і пророцтва і помазаний буде Сьвятий над сьвятими. Так дізнайсь і розумій: від того часу, як вийде приказ, щоб відбудувати Ерусалим, до Христа, Владики — сім сімок і шістьдесять дві сімки; і вернет ся нарід і збудовані будуть улиці та мурі, але в тісних часах. А як мине сім і шістьдесять дві сімки, відданий буде на смерть Христос, і не буде народом йому той, що Його одцурав ся. А місто і сьвятиню розбурить народ возводи, котрий прийде і буде кінець його начеб від повені, аж до кінця війни буде пустошенє. І утвердить завіт із многими одна — послїдна — сімка, а в по-

ловині сімки перестане жертва і приносини, а сьвятиня стане гідкою пусткою; на кінці же постигне давно призначена погибель і самого пу-стошника.” (Дан. 9. 24-27.)

Видимо яке виложив ангел Гавріїл Даниї-ловн, в часі коли він молив ся за себе і нарід І-зраїльський, значило, що Спаситель явить ся по упливі часу 7 і 62 тижнів рокових, або по 49 і 434 роках, разом 483, після нового відбудовання столиці Эрусалиму і храма. Оно сповнило ся то-чно, бо як раз від року 453 перед Христом, імен-но від тоді коли грецький цар Артаксерксес Лью-нгіманус, відбудував Эрусалим, до появиеня ся Господа на йорданьських водах в 30 році життя, у-плинуло часу 453 і 30 літ, значить ся разом 483 роки, або як числили тоді Юдеї 69 тижнів роко-вих. Половина рокового тижня після вислову а-нгела, припадає 69 рокових тижнів з верхом, що означали діяльність Господа в протягу 3 літ пі-сля Його хрещення. Сьвященик старого завіту по імені Захарія, натхненний св. Духом бачучи в своїм сині Йоані пророка і предтечу Месії гово-рив радіючи: „А ти, дитино, пророком Вишньо-го звати меш ся і ходити меш бо перед лицем Господнім, готувати дороги Його, щоб давати знання спасення народови Його в оставленню грі-хів їх.” (Луки 2. 76-7). Праведний Симеон поба-чивши Дитя, постеріг в Ньому свого Спасителя

— так як йому було сновіщено від св. Духа — підніє Його на руках своїх, поблагословив Бога, і сказав: „Нпні відпускаєш раба твого, Владико, по глаголу Твоєму з упокоєм; бо виділи очи мої спасеніє Твоє, що приготував єси перед лицем всіх людій, сьвітло на откриттє поганам, і славу народа Твого Ізраїля.” (Лукк 2. 29-32.)

Пророк Аггеї живучи підчас відбудованя храма в Ерусалимі, напминав людій будучою правдою, що Бог не оставить свого вибраного народу в душевних оковах по віки, а пішле йому Спасителя Месію, в часї коли буде ще стояти не зруйнований храм, і що входячий в него буде прославлений своїм вступленєм і перебуванєм в нїм. Аггеї віруючий муж черпав розраду в Месійских надїях, і висловив народу будучу дійсну правду: „Так бо говорить Господь Саваофт: Ще трохи, — се станеть ся борзо затрясу небом і землею, морем і суходолом: Двигну всі народи — і приїде той, що його бажають усі народи, і сновню дом сей славою, говорить Господь сил небесних.”

Треба зазначити, що в зміслі слова в яким предсказував пророк Аггеї, удовідняє і пророк Малахія. Він сьвідчить, що Спаситель прибудеть тогди, коли буде ще стояти другий храм відбудований по повороті Юдеїв з неволі, але додає ще, що перед Ним буде предтеча Іоан

Хреститель покликаній в пустиню за натхненєм сьвятого Духа, приготувати нарід на Його прихід. „Ось я посилаю ангела мого, а він приготує дорогу передо мною і негайно за сьм прийде в храм свій, що його бажаєте: ось, він йде, говорить Господь Саваофт. (3-1).

Видиво Ісаї сина Амосового, зливаєсь до ниньших пророків, виявляючи будучого Месію слідуючими словами: „Ось невинна дівиця почне в утробі таї породить сина, і дадуть імя йому Емануїл — Бог із нами” — (7. 14) дальше: „І вийде погонець із кореня Ессейового і вітка виросте з кореня його. І спочине на йому Дух Господень, дух премудрости і розуму, дух ради і кріюности, дух знання і побожности; І сповниться страхом Божим, і судити ме він не, як око бачить, і не як ухо чуєть — присуд видавати.” (11: 13.)

Пророк Михей Морастія, що жив з'за Юдейських царів старого завіту, наминає нарід великим словом, покликаючи ся на сьвідоктво Господа Бога перед ними. „Господь вийде з пробутку свого, зійде в низ і возьме під ноги свої високх на землі. Перед Ним — він вискажує — розстануть ся гори і долини — а прийде Він, за Яковову безбожність, за гріх що розширив ся в дому Ізраїлевому. (3-5) Роддинне місце де має в перше появити ся приходячий, пророк вискажує

слідуючими словами: „І ти Вефлеэме, доме Ефрато, хоч ти малий між тисячами в Юдеї, але з тебе вийде мені той, що має бути володарем в Ізраїлі, а його народини — від початків, від днів вічності.” (5-2) — Тому згадує Михей про Христові народини знані по всяк час, бо згадують про прихід Месії всі старозавітні пророки. Коли Волхви зі сходу прибули до Ерусалиму щоби розвідати ся про „новорожденного царя юдейского” сказали невірні книжники до Ірода: „Подабаєть, що в Вефлеэмі юдейським народить ся, бо так писали в старовину пророки: „І ти Вефлеэме і т. д...”

Між иньшими висказує пророк Ісая, що Спаситель буде пророком і zarazом учителем, слова суть; „Дух Господень — спочив — на мні, бо Господь помазав мене на те, щоб принести благу вість убогим, післав мене сціляти сокрушених серцем; вістити невільникам визвол на волю, а увязненим — відчиненє темниці: Проповідувати рік примирення Господнього і день помсти Бога нашого, потішити всіх засумованих.” (Ісая 61. 1-2.)

Подібні слова Христос повторив у храмі назаретським, заявляючи, що Він сам в тих словах, котрого бачуть перед собою. „Сьогодні справдилось писанє се, в ушах ваших.” (Лука 4:21)

Псалміста Давид згадує, що приходячий

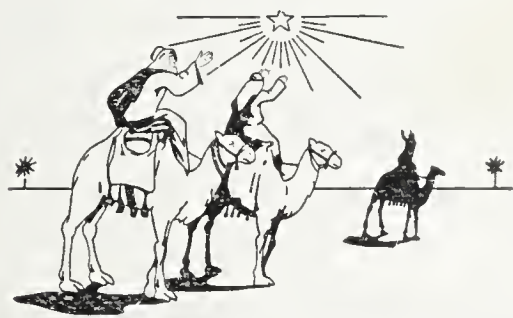
Месія буде також сьвященником, або архиєреєм після чину Мельхиседека, що приніс жертву Богови хліб і вино. „Ти сьвященник по віки по установі Мельхиседека.” (Пс. 110-4.)

В старовину, мужі повні ласки Вишняго, ширли між народом, Бога Ізраїлевого, а заразом висказували, що Месія яко вічний сьвященник дасть себе самого в жертву Богови за людські гріхи, дасть ся добровільно на муки. Смертю з руки поганих, положить печать своїм Воскресенієм і в сей спосіб примирить людий з Богом: поруганя яке прийме від них солідарно, буде доказом для віруючих, бути терпеливими, спокійними і смиренними. — „Боже, Боже мій! чому опустил єси мене — став оддалеки від ратунку мого, від слів мого стогнання. Они розпаювали між себе одіж мою, і на кожну одежину кидали жереб. (Пс. 22.)

„Та він взяв болести і недуги наші на себе; а нам здавалось, що се Бог Їього покарав, побив та понизив. Він же поранений за гріхи наші і мучений за беззаконня наші, Їього браго на допит, та Він терпів добровільно і не отворяв уст своїх, неначе вівцю на заріз Їього ведено, і як ягня перед постригачем німує, так і Він не одчиняв уст своїх.” (Ісая 53. 4-7)

Пророк Захей предсказує торжественний вхід Спасителя в Єрусалим (9,9) а также буде за-

проданий за 30 срібняків, буде мучений розп'ятий, напоєний жовчею і оцтом і понесе найтяжчі рани і поруги.

ЯК ВИГЛЯДАВ СТАН ІЗРАЇЛТЯН ПЕРЕД ПОЯВОЮ ХРИСТА.

В Ізраїлі від дуже ранніх літ, появлялися св'яті мужі, щоби дивинути зіпсутий нарід із заблукання, привернути його до суцїї правди, зєднати з Богом їх Сотворителем. Однак поклик пророчий не приніс великих плодів по собі. Переважна часть народу не клонилась до діл яких вимагав Бог, — ходили путями злими, переслідували пославших ся їм, а нарешті повбивали їх. Але вкінці перестали зевсім появляти ся пророки і попередний блеск духового життя майже погас. Релігійно моральний занепад розширив ся по всюду і „закон“, що громадив перше людий взаїмно собою підупав. Найбільша вина зане

паду сьвятощ і вбитя пророкі лежала в сектах фарисеїв і садукееїв. Они в части вірили в безсмертність і воскресеніє мертвих, але придержували ся стисло батьківських передань. Їх релігія була оперта на темного змісту обрядах. Їх олодою було уживанє утіх сего сьвіта, через се отже до них належали найбогатііші верстви людий — хіба що не згасло почутє — як ми перед сим згадували — до відродженя сих збочень у правдивих і віруючих Ізраїльтян у сьв. Марії, Анни, Захарії і праведного Симеона. (Луки 2-25)

Нарід Ізраїльський відступивши від вочнщ пророчих, підбивсь блудами на поли релігії і моральности, і вже саме собою показало ся, що неможливо бути чоловікови без Бога, і визвало горяче бажанє за Спасителем, про котрого писали пророки.

Нарід не придержував ся правдивих намірів віри в Бога, а поклоняв ся до різних форм розуміючи в них щось надприродне. Приміром в римській державі була віра в олімпійські божества, ділючих ся на різні боги, ставлячи на чолі всіх „найчільнійшого” Юпітера, бога, богів і людий. Божків тих представляли собі погани після людского способу і понятя, почитуючи їх тільки з інтересу або страху. Після віруваня народу не мали сї ідоли сили помагати безумовно, бо залежали самі від судьби.

Блуд який опанував маси людства, лежав виною в олімпійських божництвах. Значна частина народу що поклоняли ся рукоділяючим богам запропастила ся блудом; бо їх боги були взірцями і оборонцями навіть найбільшого гріха. Безстидна розпуста загорнула під себе лінші одиниці з помежи поган. Театри і пивні доми були школою для найгірше постидних учеників.

Так діяло ся довший час. Найбільші винахідники на поли наук і філософи, постарались нарешті підкосити в частини хибну віру в божества Олімпу, та все таки не замістили її правдою і не усунули моральне зіссутя. Плятон живучи в ті добі, ширив своєю наукою ідею про безсмертність душі, але не зумів викликати нею віри в поганьстві.

Много з людий шукали тепер тайком чужих богослужень, бо дальше в такому положеню не мож було встояти, а декотрі приймали таки на очно релігію Юдеїв. Бо тут показувало ся троха більше правди ніж в олімпійських божництвах; бо почитували єдиного і правдивого Бога, що гармонізувало з наукою пророчих книг, і в сей спосіб скріпляли свою віру, ставлячи яко підклад до приходу Христа Владики і Ного релігії, що мав принести „на землю мир і благоволенію.”

ОБ'ЯВЛЕННЄ НОВОГО ЗАВІТА, СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА І ВОСКРЕСЕННЄ.

Ми вже бачили попереду, що народи блу-
дили в темноті незнання протяги століть, одні
з них були просто ідолопоклонниками, другі та-
ки ні в що невірили, а інші розмишляючи по-
глядали на слова пророчі, бажали і очіждали Бо-
гом обіцяного Месію, бо в Йому — як стояло за-
писано в законі, мала усунутись система князів
світа сего, і оснуватись правдива і совершенна
релігія.

Коли наступив час, предсказаний проро-
ками, в котрім мав явити ся Спаситель світа,
Бог — як признає Мойсей — вложив слово своє
в уста Його (5. 18-18) післяв на землю свого є-
динородного Сина, що в Ісусі Христі прийняв лю-
деку природу, уродив ся від Пречистої Діви Ма-
рії у Вефлеємі Юдейським. Ще будучи в колісці,
переслідував вже Його цар Ірод, а коли сей кат
номер, перенесено божественне Дитя до Назаре-
ту галилейського, де перебуло і крінилось Ду-
хом святим, не знане в народі до 30 року життя.
А коли відтак наступила важна хвля Богом на-
значена, в котрі мало начинати ся величне діло
спасенія світа, явив ся Господь над водами Йо-
рдану, де вже Йоан Хреститель, останній і най-

більший пророк старого завіта, приготавляв на-
рід через проповіді хрещеня покаяня до приня-
тя Месії: „Вже і сокира коло дерева лежить; тим
кожне дерево, що не дає доброго овочу, зруба-
ють таї в огонь кидають.” Нарід нерозумів я-
сно, поспитав його, що нам робити? Він каже їм:
„Хто має дві одежини, нехай поділить немаючо-
го: і хто має харч, нехай так само робить.”! (Лу-
ки 3. 9-11)

Тими днями Господь, що переняв на себе
гріхи мира, хотів все сповнити, що жадав Бог від
Ізраїля, велів охрестити себе Іоаном в Йордані,
на знак, щоб так чинили віруючі задля омита
гріха первородного, і сим самим умігсь від вся-
ких скверностей. А коли отсе хрестився, розпо-
рило ся при многих свідках небо і святий Дух
явив ся над Ним у виді голуба, а з неба роздав
ся голос: „Ти єси Син мій любий, Тебе внодобав
я.” (Луки 3. 22)

Після сього Спаситель світа, Господь наш
Ісус Христос, зачинає публичну діяльність око-
ло спасеня людського роду. В протягу трох літ
переходить Він цілу Палестину, від Єрусалиму,
аж до границь Тиру і Сидону, проповідуючи Є-
вангеліє спасеня і подає найвищу релігійно-мо-
ральну науку, якої ніхто не чув перед тим. Бо-
жественне своє посольство оправдує Господь
святим своїм житєм, чудесами і пророчествами.

Щоби простерти свою науку Евангелія, і збудувати церкву, вибирає Він 12 апостолів, без світської власти і світської науки, і висилає їх перед собою, проповідувати Царство Боже. А се робить Ісус Христос на те, щоби показати, що Його посланники не потребують ні власти ні світської високої науки, тільки лише Його благодати і помочи.

Богато Жидів увірило, що Христос є Богом, обіцяний від початку світа, бо так писали про Його старозавітні пророки, але переважна частина народу, таки позістала і на даліше в невірстві, відвертаючи ся уперто від Його наук. Вони — як ми у попередних уступах бачили — вірили в части що народить ся у Вефлеємі Великий Учитель, думаючи, що сей враз із ними побореть другі їм противні народи — так як се робили ізраїльські царі — і заснує на весь світ могуте жидівське царство. Але Христос своєю наукою не то щоби підкріпляв духа народного до борби, як се Жиди думали, але навіть виступав проти всякої реакції: „Хто вдарить тебе у праву щоку твою, повернись до него і другою.” (Мотф. 5. 39) або; „продай щомаєш, і дай убогим, а мати менш скарб на небі; і прихось, та й іди слідом за мною.” (Мат 19, 21) Отже ся наука цілком не вдоволяла їхне бажанє, через се вони відвернули очі свої від чудес які Він чинив, і уха від слів які говорив.

Перші найзавзятіші противники Ісуса Христа були фарисеї та книжники. Они захитали віру в Месію Богом обіцяного і застановили на-рід очікувати в Особі Спасителя, тільки земского цара, що мав їх визволити з під меча Римлян. Через се отже они з безчестили Його Велике Імя перед народом, переслідували, а нарешті убили Його.

Як раз послідного року месійської діяльності саме перед жидівською Пасхою, воскресив Христос умерлого Лазара, лежачого чотири дні во гробі. Нарід довідуючи ся о так великім чуді, почавсь горнути численніше до Него, а опісля зібравши ся в Єрусалимі задля сьвяткованя Пасхи, дізнавсь про прихід Ісуса до столиці, поспішив на зустрічу Йому з галузами шутки і радісними сьпівами і окликами: „Осанна Сину Давида! Благословен грядущий в імя Господне! Осанна в вишних.” (Мар. 11. 9-10)

За се що нарід віддавав Йому честь великої слави, архиєреї і книжники озлобили ся, і зараз постановили Його стратити, тільки лише дожидали відповідної хвилі, щоби піймати Його.

Тоді як вже наступив Богом призначений час, щоби положити смертю печать свої науки, віддав себе Спаситель добровільно в руки своїх противників. Ще перед тим установив Він сьвяту тайну евхаристії, яку і до днесь затримують

ся в нас, обіцяючи апостолам, що по своїм Вознесенію на небо, зішле для їх помочи утвердження і відваги, сьвятого Духа від небесного Вітця, котрий навчить їх всякої правди. На кінець, оточений одинадцятьма апостолами, удав ся на гору Оливну, щоби почали ся муки за спасеніє сьвіта. Тут на Оливній горі спіймали Ісуса жовніри і архиєрейські слуги ведені Юдою-Іскаріотским через знак поцілунку. Жовніри звязали Його як послідного злочинця і повели перед синадріон (найвищий жи́дівський суд), а сеї закинув Ісусови засуд смерти, за то, що Він заявив лично, що Він є Сином Божим. Синадріон забажав убити Христа у спосіб найтяжший і постиднійший, засуджуючи Його на хрестну смерть. Пилат намістник Юдеї що мав повне право над Ним, не хотів накінути найменшої кари на Христа, бо не було вини в Йому, та розярений нарід, підбурений фарисеями і книжниками за те що Христос говорив їм лично суццю правду кричав: „Разни, разни Його!” так що Пилат був присилуваний віддати їм на смерть Його. Однак безглузді Жи́ди не з’уміли принести Христу найменшого вини у розсвєю Його науки, бо смерть яку Він поніс на собі, стала ся для віруючих, спасанєм і відкупленєм гріха, бо Він третого дня воскрес із мертвих божественною своєю силою, і таки того самого дня показав ся апостолам і своїм учени-

кам, щоби їх пореконати о своїм воскресенію. Відтак перебув ще 40 днів на землі, являв ся кілька разів апостолам і ученикам своїм, розмовляв із ними про царство Боже, то є про свою церкву, задля котрої прийшов, щоби її оснувати. Приказав їм, щоби ішли у весь сьвіт вістити євангеліє всякій тварі і хрестити кожного віруючого во імя Отця і Сина і сьвятого Духа, зацвѣняючи їх, що буде з ними до кінця віків. На кінець, в сорок днів по воскресенію, явив ся Ісус по раз послідній, і даючи їм приказ, щоби затримали ся в Єрусалимі, доки не зішле на них сьвятого Духа, взявши їх із собою до Витанії і перед їх очима в великій славі возніс ся на небо. Апостоли, поклонивши ся покірно Господеви, повернули в радости до Єрусалиму, хвалячи і прославляючи Бога.

ІСУС СЬВІДЧИТЬ САМ ПРО СЕБЕ
ЩО ВІН Є
ПРЕДСКАЗАННІЙ НА ПЕРЕД ПРОРОКАМИ.

Помінаючи указ пророчий на прихід Христа та Його величаве званє, ми завважуєм, що І-

єус сьвідчить сам про себе, що є Месією очікуваним в старім завіті, бо коли розмовляючи з Самарянкою при керниці Якова, вона сказала: „Знаю що Месія прийде.” Він відповів: „Се я, що глаголю тобі.” (Іоана 4. 25-6)

Подібно знова Христос висказує сю правду, у архиперейській молитві: „Се життя вічне в тому, щоб знали Тебе, єдиного справдешного Бога, такого післав єси, Ісуса Христа.” (Іоан 17-3)

Найбільше значіння є в сій згоді, де заявляє Господь хто Він є, саме перед жидівським синедріоном. Это почали судити, а нарешті архиперей сказав до Него: „Заклинаю Тебе Богом живим, щоб сказав нам, чи Ти єси Христос, Син Божий? Ісус відповів: „Ти сказав єси.” (Матф. 26-63-4)

Так само Ісус вельми похваляє апостола Петра, коли властиво він заявив в імені всіх апостолів що Христос Син Бога живого. На речі Ісус сказав: „Блажен єси Симоне, Сину Йонин, бо тіло і кров не відкрили тобі сього, а Отець мій, що на небі,” (Мат. 16-17) иньшими словами; ти не мічний визнавати Мене своєю плотію, а відкриває Мене Дух Божий через тебе, що післав Мене.

Сі правди визнає апостол Йоан при кінці свого євангелія в слідуючій порозуміню: „Сеж написано, щоб ви вірували, що Ісус єст Христос,

Син Божий.” (20-30) — Також апостол Тома через невірство вложивши пальці свої в ребра Ісуса, викликнув: „Господь мій і Бог мій.”

СВІДОЦТВО СТАРОГО ЗАВІТА НА ПРИХІД ХРИСТА І ПРИЗНАННЯ ЙОГО УЧЕНИКАМИ ПРАВДИВИМ БОГОМ.

Святе Письмо доказує, що тільки в Ісусі Христі сповнилися обітниці старо завітних пророків. Іменно: Даніїл пише: „Месія явить ся тоді, коли буде віднятий скипетр від Юди, і тоді коли буде ще стояти другий храм, а ще яснійше і докладнійше, се тоді, коли Він явить ся публично як минуть 69 тижнів рокових, то є по впливі 483 років, по виказу, щоби знова відбудувати Єрусалим і храм в ньому. Він утвердить союз для многих в однім тижні, а в середній тижня убють Христа, і в церкві буде спустошене і вражда, а місто і храм збудить будучий владика і до кінця

часів не устане спустошенє.” (9. 24-7)

Поколінє Юди панувало до часів Ісуса. Зразу панувало оно яко плєня в Ізраїлі, а відтак, по чавини від цара Давида, продовжало ся через царів. Після вигнання з Вавилону, повернуло лише племя Юдинє і панувало яко політично незалежний нарід. Але сю незалежність утратило на завіше, саме за часів Ісуса, з'яв кесара Августа, правителя Юдейского. (Луки 2. 1-2)

Саме коли війшов приказ відбудувати Єрусалим, скінчило ся років 299 по збудованю Риму, тобто в 20-тім року панованя Артаксеркса. Початок публичної діяльности Ісуса, починає ся — після Луки (3-7) — як раз в року 15-тім за правління Тевєрня, кесара і четверовласника Ірода в Галилеї, значить ся, се діяло ся року 782 по збудованю Риму, отже докладно 483 роки містять ся в 69 тижнях рокових. Посеред 70-того тижня умер Ісус, і тогди устали жертви старого завіта, а в недовзі по сїм, то є року 70 по Христї, наступило збурєнє Єрусалиму і храму так, що дуже точно сповнили ся обітницї Господні народу Ізраїльскому через Даниїла на Ісусї Христї.

Обставини пророцтв старого завіта вказують, що Мєсія має бути потомком Авраама, Ісаака, Якова і Давида, а мати Його Пречистою Дівою. „Ось невинна Дівця почне в утробі тай породить Сина,” (Ісаїя 7-14) а місце уродженя Ве-

флеєм. „І ти Вефлеєме — ти Ефрато, хоч ти малий між тисячами в Юдеї, але з тебе вийде мені Той, що має бути Володарем в Ізраїлі, а Його народини — від початків, від днів вічності.” (Малахія 5-2) Отже всі ці пророцтва сповнилися на особі Ісуса, бо так показує родословіє дитинства Його в Євангелію Матея і Луки.

Закід невірних:

Коли точно предсказання сповнилися на особі Ісуса Христа, то чому же не всі Юдеї повірили в Него, яко в Месію Богом обіцяного і післаного? — Відповідь: Причина в тім, що більша часть Юдеїв була релігійно-морально зовсім підупала за збаламученєм книжників і фарисеїв. Нарешті, коли Месію неприємав весь нарід, то було і се нанеред предсказане пророками, отже якщо предсказанє сповнилось, не а се доказ против, а скорше в користь Ісуса Христа.

Між иньшими Ісус Христос сам згадує: „Оце ідемо в Єрусалим, і станеться все, що написано через пророків, Синови чоловічому. Буде бо виданий поганам, і насміхатимуться з него, і зневажатимуть Його, і плюватимуть на Него. (Луки 18, 31-2)

Іменно коли книжники або фарисеї, ставили закид на проти Христа та Его науки, Він повен благодати свого небесного Вітця, що вложив слово своє в Его уста (Моїсея 5. 18-18 19)

покликував ся часто на свѣдоцтво старого заві-
та, показуючи, що ожиданє Юдеїв сновило ся з
Эго приходом. „Дѣла, що я роблю свѣдкують
про Мене, що Отець Мене післав,” І піславшій
Мене Отець, сам свѣдкує про Мене, і кого піс-
лав Він, тому невіруєте ——— лучше ——— прослі-
дїть Писання; бо ви думаєте в них життє вічне
мати; і ті свѣдкують про Мене, та не хочете
прийти до Мене, щоб життє мати.” (Йоана 5.
36-40)

Всі предсказаня в старовину про прихїд Ме-
сїї, сягають точно дійсної правди слова: „І ска-
зав Господь до мене: Ти Син мій, нині зродив я
Тебе.” — Прославляйте Сина, щоб не прогні-
вив ся, а вам щоб не погнѣбути на дорозі вашій
бо скоро загорить ся гнів Його. Блаженні всі, що
надіють ся на Него.” (Пс. 2. 7-12) — „Се невин-
на дівця почне в утробі та породить Сина, і да-
дуть імя Йому Еммануїл — Бог із нами (Ісая 7. 14)
— „Утіште ся малодушні умом, будьте мужні,
не бійте ся; ось Бог ваш; прийде пїмста, відпла-
та від Бога; Він прийде спасти вас. Тоді про-
зрять очі в слїпих, і уші в глухих відтворять ся.
(Ісая 35. 4-5.)

Не менше свѣдкував про Спасителя і
Йоан Хреститель. Нарід спричинив ся до великої
віри в него через проповіди, так що нарешті ви-
слав сьвященників і левитів з запитанєм, чи не

э він пророком, про котрого записано стоїть в законі, чи пньшого ожидати? Йоан і додав: „Я не Христос, — серед вас же стоїть, котрого ви незнаєте, се за мною Грядущий, що поперед мене був; котрому я недостоєн розв'язати рем'я обува Його. ”А другого дня коли побачив Йоан надходячого Ісуса, сказав до народу: „Ось Агнець Божий, що бере на себе гріхи міра. Се той, про кого я казав — Він э Син Божий.” (Йоан 1. 26-30)

Подібні правди визнавали апостоли о Ісусі, признаючи Ему божественне почитанє, і належачу почесть не меншу яко же і Отцю. І зовсім справедливо, бо діла які Він творив перед їх очима, були неможливі нікому иньшому чинити як тільки Богу. Для того они визнавали Его особу слідууючо: „Слово було в Бога, і Бог було Слово.” (Йоан 1-7) — „Знаю що Месія прийде, званий Христос, котрий э істинний Бог і живот вічний.” (4-25) — „Бо в ньому живе вся повня Божества тілесного.” (Кол. 2-9) — „Христос по плоти, що над всіми Бог, благословен по віки.” (Рим. 9-5) — І нехай поклоняють ся Йому всі ангели Божі.” (Жидів 1-6) — „Ти эси Христос, Син Бога живого,” визвав Петро в імени всіх апостолів. (Матф. 16-16) а Тома викликнув; „Господь мій і Бог мій.” (Йоан 20-28) — Сотник бувши свідком смерті Ісуса Христа, зітхнувши, ска-

зав; „Справді чоловік сей Син був Божий.” (Мар. 15-39) — Марта, котрій Ісус сказав, що Він є „живот і воскресніє,” і потім запитав ся чи се вірить, она відповіла: „Так Господи, я увірувала, що Ти єси Христос, Син Божий, грядущий на сьвіт.” (Іоан 11-27)

ЧУДЕСА ІСУСА ХРИСТА, СВІДЧАТЬ ЩО ВІН БОГ.

Пояснюючи Маєстат Господа нашого Ісуса Христа, маєм найбільшу підвалину і правду сего слова. Іменно, коли чоловік хочеть, щоби дру-гі віддавали йому честь, перше, мусить своїм по-стуном показати, що достоїн честі за своє діло, тим більше коли хтось твердить, що ісланний Богом, то мусить і доказати божественне посоль-ство надприродними ділами, чудесами, або про-роцтвами, бо іначе не мож признати йому боже-

СТВО.

Закнд: Невірні Жиди толкують, що Господь наш Ісус Христос не є Бог, ані Богом післаний. Они противники, з заздрости висловляють, що Христос був як і всякий чоловік, тільки що не любив злобу перед собою, і сим склонив значну часть людства, от і вся сьвятість, що в Йому була. — Відповідь; Колиж так, то для чого їх найбільший пророк Мойсей пише (5. 18-18) що Господь Бог воздвигне пророка із між народа Ізраїльського, і вложить слово своє в уста Його, і сей так глаголати ме як Він прикаже Йому, хиба се не ясно, що Господь вложить самого себе в плоть Ісуса? Іншими словами — як визнає євангелист Йоан: — „Бога ніхто не бачив ніколи, єдинородний Син, що в лоні Отця, Той вияснив,” (1-18) тсб-то Бог вселив ся в Ісуса Христа, і в сей спосіб дав Себе пізнати народу. І не лише Мойсей, але інші пророки склонювали нарід до відродження, вказуючи на приходячого Месію, що принесе на землю „мир чоловіці благословенію.”

Удостоверенє, що Ісус Христос є більший із межі всіх пророків і дійсний Бог, доказують чудеса в спосіб слїдуючий:

1.) Про Это прихід предказували всі старозавітні пророки, що сягнули дійсної правди слова.

2.) Благовіщенє через ангела, що Ісус во-

чоловічність ся від сьв. Духа і Пречистої Діви Марії.

3.) При рождестві Ісуса являє ся пастирям ангел, а множество ангелів служать Ему.

4.) На сході являє ся ясна зіззда і провадить Волхви аж до вертепу в Вефлеємі.

5.) При хрещеню Ісуса в Йордані являє ся сьв. Дух в виді голуба, а з неба роздає ся голос Вітця: „Се Син мій возлюблений, в нїм моє благоволеніє.

6.) На горі Таворі окружає Ісуса божественне сьвітло, і являє ся Мойсей і Ілія розмовляючи з Ним.

7.) При смерти Ісуса темнить ся сонце, земля трясеть ся, завіса церковна роздираєть ся на двоє, отворяють ся гробниці, а трупи померших воскресают, а сотник стоячи з боку, говорив: „Справді чоловік сей Син був Божий. (Марка 15-39)

8.) При воскресеню Ісуса являє ся ангел і відваливши камінь від дверей гроба, вістить женам воскресеніє Господне.

Нарешті ми пригляньмо ся чудесам якї Христос творив і подумаймо лише, чи міг їх чинити Ісус эслиби Бог не був із ним. Правда, противники гукати муть, що перед Христом, а і тепер э люди по більші части в Перзії, що з'уміють показати щось надзвичайного дорогою тіпо-

тсзя, але розваживши умно їхню роботу, не мож поставити в ряди чудес Христових.

1.) Христос перемінив воду у вино, наситив 5 хлібами 5000 людий, ходив по воді як по суші, усмирив розбурхані філі моря.

2.) Лічив одним словом всякі хороби, робив що темні бачили, глухі говорили, очищував прокажених: вилічував уроджені хпби, воскресив сина Наїньської вдови, дочку Яіра і Лазора чотири дні похороненого, та виганяв злі духи одним словом з многих демонами опанованих.

3.) З огляду Эго власної особи, твердять апостоли, що бачили як Він преобразив ся на горі Таворі, розмовляючи з давно помершими людьми, з Мойсеєм і Ілією, а воскресеніє після котрого ще явив ся — лише апостол Павло 1. Кор. 15-6 — більше пяти сот братам разом, і вознесеніє доказуєть, що Він є справді Син Божий — правдивий Бог.

Для переконання невірних Христос сказав: „Діла, що я роблю в імя Отця мого, сї свідкують про мене: Коли я не роблю діл Отця мого, не імїть віри менї: Коли-ж роблю, а ви менї не віруєте, то ділам віруйте, щоб ви знали і вірували, що в Минї Отець і Я в Ньому.” (Йоан 10-25-37-0).

ПРЕДСКАЗАННЯ ПРОРОЦТВ ХРИСТОВИХ І СЛОВАНИННІ ІХ.

Ми бачили поперед, що чудеса доказують могутність Ісуса, яко діло небесного Вітця, що Его появив, для іскушення міра, та щоб нам черпнути ще кріпшої віри в Него, ми обернемось до Его пророцтв, які Він сказав наперед, котрі то сповнили ся дословно, яко божественне посольство Його наук:

„Зруїнуєте сю церкву, а Я за три дні підійму вам її,” (Іоан 2-19) — значило се про воскресіння Его тіла. — „От се ми йдемо в Єрусалим; і буде виданий Син чоловічий архиєреям, та письменникам, і осудять они Его на смерть; і видадуть Его поганам, щоб з Него насміхались, та били, та розпяли, а третього дня Він воскресне.” (Мат. 20. 18-18) — „Побачите Сина чоловічого, як входить туди, де перше був.” (Іоан 6-62) — „І ніхто не зійшов на небо, тільки хто з неба зійшов, Син чоловічий, що на небі.” (Іоан 3-13) — „А приймете силу, як зійде святий Дух на вас і будете мені свідками в Єрусалимі і у всій Юдеї і Самарії, і до краю землі.” (Діян 1.8)

Дотично апостолів Христос сказав, що о-

ден з між дванайцятьох продасть Эго і що Петро, нім когут заніє відрече ся від него три рази, а также своє вознесеніє на небо і сошествіє сьвятого Духа.

„Стережіть ся людій, бо они видавати будуть вас у судові зборища і в школах своїх бити вас будуть. І водити муть вас перед старших та перед царів за Мене.” Мат. 10-17-8)

Так сам Ісус предсказав про збуренє Єрусалиму і судьбу жидівського народу, що сповнило ся точно 70-го року після Эго Різдва, а также розширенє і безустанне істнованє Эго церкви.

НАУКА І ЖИТТЄ ІСУСА ХРИСТА.

Переважна часть науки Христової, міститься в чотирох євангеліях, що написані рукою: Матея, Марка, Луки і Іоана. Сї грамоти суть жерелом науки і правдивої історії життя Ісуса Христа, і їх автентичність доказують навіть єретикі, що они появили ся в другій половині першого віка. Бо вже між роками 42-50 писав апостол. Мат-

тей своє свідомство про Христа, а ще ранше то
в 42-44 написав своє послання до Марко, а
Лука своє пише в Римі около 61-63 по Христі,
також книгу Діяння апостолів посвятив Теофі-
леви сего часу. Сі самі правди містить апостол
Іоан у своїм євангелію в Ефезі в 97 році свого
життя, тобто в 64 р. по Вознесенію Христа. Наука,
яку они записали в цих книгах, є правдиво удо-
стовірена ними авторами, і так внесена і надзви-
чайна, яку ніхто не висловив ні перед, ні по Ісу-
сі. Христос вчив не тільки природну релігію, або
щось — як мовлять противники видумане, а ре-
альне. Він нею переступив далекі границі всяких
верств людства різних поглядів, даючи нам по-
яснення в спосіб так докладний і певний про істо-
ту і свойства Божі, і про обов'язки чоловіка згля-
дом Бога і про ціль людського життя, що наука
Его вповні заспокоює душу чоловіка, і становить
всякі класи людей до суспільного життя на вся-
кій полі.

Его наука вже сам дає ся пізнати, що вона
не від тлінного чоловіка, а надприродного Бога,
бо мудрість і витривалість її глибока. Рівнаючи
обставини серед яких Ісус родив ся і ріс, стає ся
ясно, що Він її не міг набути в домі теслі Йоси-
фа, ні в жадній школі, до котрої навіть не ходив
що посвідчують також навіть Юдеї, а тим біль-
ше, що вона потрапила через невчених світської

власти доктрін, дванайцятьох апостолів, перевернути на свою систему майже цілу всхідну землю серед найтяжших переслідувань, в короткім часі. Ба, таки зараз по Вознесенію Христовім, на Сошествію Сьвятого Духа, прийняли залюбки слово Боже від апостолів Жиди, в товаристві майже трох тисяч. (Діян. 2-41) Она дала спромогу потерпіти чимало людям найтяжших переслідувань, бо вже до 313 року по Христі, понесли смерть за її ідею вірних одинайцять мільйонів з верхом. Она найбільша і найцінніша наука у сьвіті. Она така поєдинча, а zarazом така величава, така зрозуміла, а рівночасно така таємнича, така практична, а также ідеальна, що перевертає безмірного порівняння всю мудрість юдейську і поганьську і через се не може бути иньшого походження, як божественного. Се potwierдив навіть сам Христос: „Моя наука не єсть моя, а пославшого Мене.” (Йоан 7-16)

Закід: Іменно противники закидають на цілу постать Христової науки і Його церкви, підсувають думки противні, мабуть науку єю наложили єрархи, ради насущного хліба. Відповідь: Наука Христова є всепільна, для всяких верств людства. Она не накидає гнет навіть на найбільшого ворога. Она учить лучше бути забитим, ніж вбитим другого. Она бажаєть небачити в своїм лоні вдови, сироти, ні бідного, а коли збогатив ся

в чесній спосіб хто, она приказує за роботу платити по вартості і думати, що не бідний робить багатому, а багатий бідному, а бідного напминає, щоб робив не як з обов'язку перед паном, а як собі самому, а тому що не годен заробити, кажесть накрити наготу, покормити, ввести в хату і бути своїм духом в його тілі, пам'ятати що весь скарб земний в Божих руках і що багатий над багатими, сильний над сильними, знаючий над знаючими, глядить на кожного. Коли є протівники з'обов'язують ся в якій небудь спосіб служити ідеалу якомусь ограниченому не згідному цілому загалу, то яким же учителі Христової науки не можуть ширити зерно науки що згортає під покривало інстанції Божої згідної для всіх. Наука Христова є найбільша свободи на всяких полях і для всіх. Завдача науки Христової має на оці усунути з межі людий: онуканьство, убійство, піянство, злодійство і все те, що шкодить ближньому. Сі елементи називає Христос гріхом. Сей гріх розстроює загальну братню любов собою. Він так закоринив ся в народі, що коли хто виступає завзято проти него, сей час на того кидають ся ті що користь собі потягають з других. Христос визнає се прилюдно: „Ерусалиме, Ерусалиме, що вбиваєш пророків і каменуєш посланих до тебе! скільки раз хотів Я зібрати діти твої, як курка своє гніздо під крила, і неохотили.” (Лука

13-34)

Наука Ісуса Христа є найбільша наука на цілий світ, она є Божя наука. Вже у дванадцять літ Ісус подивляв нею найвище вчених мужів жидівського синадріону в Єрусалимі. (Луки 2-47) В п'ятому місці коли говорив се велике і живе слово до народу, підняв ся голос жінчини: „Блаженна утроба, що носила Тебе, і соски, що ссав єси.” (Луки 11-27)

Ісус Христос як Божий посланник, не тільки відзначував ся великим і живим словом, а і життя Його відповідало цілковито тим словам які ширив. Оно було чисте без жадної плями, без найменшої провини. Оно духово сягало далеко понад буденні обставини, до висших надлюдських істот, до Бога. Оно заховувало в собі чистий дух, повню істот надприродних, без хиб доладностей і всяких безсилень духових. Серед найтяжших гонень на Йому спочивав Дух кротости, Дух піславного Його в мір людській.

НАУКА ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВИ.

Господь посилаючи свого Єдинородного Сина в зіснутій наряд, котрого вже не могли направити старозавітні пророки, велів щоби Він по ложив печать своєї науки страшною мукою смер- ти на хресті. Цього смерть кличе нас, щоб ми за правду всегда готові жертвувати своє житє. О- днак щоби задержати тую науку найбільшої пра- вди, Христос зобрає людий дванаїцять нпзщої класи, вчить їх свого слова, напминає щоб они іначе не вчили нікого, лиш так, як Він їх учив.

Люди, що прийняли з осолодою велике сло- во від апостолів через Ісуса Христа, становили Христову церкву, гортували ся в громади і ви- знавали найбільшого і найчільнійшого Пана Ісу- са Христа над собою. Лишивши ся апостоли са- мі після одержання Сьвятого Духа в день пятьде- сятниці заняли ся чесно працею около своїх ві- рних християн. Они бачили, що церква Христо- ва росте з кождим днем вірними, они вибрали із меж своих учеників найвідповіднійших мужів, і признавали їх через рукоположеніє для церков- ної служби.

Они знаючи, що Христос оснував тільки одну церкву, котру треба було простирати всю-

ди по лиці землі. Вони розійшлись з Єрусалиму по різних провінціях і проповідували про імя Того, що був обіцяний в старовину народу Ізраїльському, що народивсь за надхненєм сьвятого Духа з Пречистої Діви Марії, що був гонений за правду і понижений невірними, і на решті убитий, і що третого дня воскрес із мертвих, і ще опісля того з ними розмовляв, а в сорок день возніс ся перед їх очима в облаки небесні, так як перед тим заявляв апостолам своїм. Се було головним принципом їхньої науки про Ісуса Христа.

Щоби оборонити слово Христове перед єресями сягаючих на поступ Його церкви, вони заключили у своїй науці слова, що Христова церковь є правдива церковь, єдина, сьвятая, соборна і апостольська. Она заложена через науку Христову апостолами для цілого круга землі, оперта всіх часів на сказаних словах Христа: „Ідіть по всьому сьвіту і проповідуйте євангеліє усякому твориву. Хто вірувати ме та охрестить ся, спасеть ся; а хто не вірувати ме, осудить ся. (Марка 16-15-16) — „Навчайте всі народи, хрестячи їх в імя Отця і Сина і сьвятого Духа; навчайте їх додержувати всього, що я заповідав вам; і ось я з вами по всі дні; до кінця сьвіта.” (Мат. 28: 19-20)

В иньшій порозуміню Христова церковь є єдина, бо узнає тільки головою одного начальни-

ка Ісуса Христа, яко найвишнього Управителя всіх віків над собою. Она від початку свого істнованя і по всі дни ме заховуєати в цілости одну і ту саму доктрину яку Ісус полишив. Її наука посвящена кровію самого Христа Владики на горі Голготі.

Она присвоює слово „соборна або католицка” бо перебрала ту систему наук, яку визнавала початкова церков вселенська або всесвітня. Она заховує в своїм лоні честь также апостолам і мученикам, за се що через них проникла наука Божої благодати, до всіх ширших кругів нинішньої Христової і апостольської церкви. „Щасливий хто жиє в дому Твоім; щасливий чоловік, котрего сила в Тобі, у кого в серці дорога до Тебе.” (Псал. 84: 4-5)

Розсудок: Церква Христова під сєю добу розколола ся на три головні галузи: на всхідно-греческу православну, на західну латинсько-католицку і на лютерано-протестанску. Всі три они опирають свою догму на сьвяте Письмо. Всіхідна церков як злилась в перших століттях і ограничила тодішне церковне право, задержує і тепер. Західна католицька оголосилась осібною аж в 1054 року, а протестанська вибухла з пня католицької через надужитя папских юрісдикцій звиш 400 літ пізнійше. Они як вже згадано, поширюють кожда свої ідеали на підставі Христової

ї науки, та однак на жаль не у всіх них э она чистою. Одна тримаєть більше консервативно, друга вживає своїх мудрощ, трета знова заключає свої висновки більше в спосіб популярний. Однак більше правдивою э та, що кормить ся наукою Христовою, правдивою наукою.

БОГ ЧИНИТЬ ПРЕСВЯТУЮ ТРОЙЦЮ.

Єдина свята соборная і апостольская церков обявлена нам самим Господом нашим Ісусом Христом, вчить нас, що Бог оден в своїм суцтві, містить ся в трох єствах, в Отці, Сині і святим Дусі, і що сі три божественні особи злиті в одно Єство, містить в собі найсовершеніший розум, волю і силу.

Свята неділіма Тройця, э найбільшим предметом у Християньській вірі, она спасає весь людський рід, увільняє з оков душевних а навіть тілесних. Бог Син, від віків підняв із нічого до істнованя все. Бог Дух нановнив своєю присутно

стю всюди. Як вода впливає з моря і знова впливає в него без кінця, так Бог Отець, Бог Син, Бог Дух святий не початий і не скінчений і нероздільний.

Христова апостольська церков вірує в нероздільну Тройцю становить абстракцію між поганьськими релігіями: многобожєм, однобожієм, юдейством і магометаньством.

Свята Тройця є обявленєм повноти Бога. Она дає пізнати ся дійсно в трох особах. Іменно: Син хрестить ся в Йордані, являється Дух на Сині сходячий з небес, і голос яко трета Особа на повняє уха всім присутнім. Після сего сам Христос відкриває нам сю велику і правдиву тайну. „Бога ніхто не бачив ніколи; Единородний Син що в лоні Отця Той вияснив. (Йоана 1-18) Хто не знає Отця не знає і Сина, котрий прийшов від Отця.”

Сю правду про сьвяту Тройцю вже висказано в старім завіті. „Сотворимо чоловіка в наш образ і в подобу.” (І. Мойсея 1-26) — „Оце і чоловік став як оден із між нас.” (І. Мойсея 3-21)

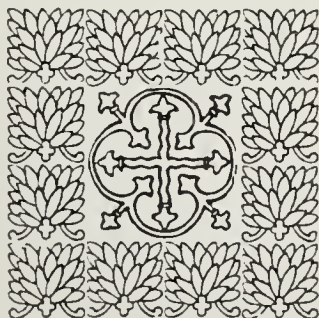
Ісає пророк великого слова Бога Ізраїлевого, виявляє сьвяту Тройцю слідує: „Післав мене Господь Бог і Дух Його.” (48-16) — „Сказав Господь до мене: Ти Син мій, нині зродив я Тебе.” (Іс. 2-7)

Сю суццю і личну правду висказав сам Ісус

Христос апостолам своїм: „Ідїть же навчайте всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і сьвятого Духа.” (Мат. 28-19) — Сї слова виказують ясно єдинїство существа і тройчість осіб в Бозї. — Дальше твердїть Христос, що в Бозї міститься і Дух. — „І я вблагаю Отця, і дасть вам иньшого утішителя, щоб пробував з вами по вік.” (Йоан 14-16)

Апостоли ширячи слово Христа Владики, викладають правду що божество міститься в трох особах. — „У починї було слово, і слово було Бог, і Бог було слово; Було Сьвітло (Дух) правдиве, що просьвічує кожного чоловіка, що приходить на сьвіт.” (Йоан 1. 1-9)

Апостол Павло виявляє сю науку слїдуючими словами: „Благодать Господа Ісуса Христа любов Божа, і причастїє сьвятого Духа з усіма вами.” (II. 13-13)

СПАСЕННЄ РОДУ ХРИСТІЯНЬСЬКОГО

Сьвяті мужі старого завіта спасали ся перед Господом Богом через віру в Месію, бо на Його прихід полагали всю свою надію цілі віки. А коли Він появив ся, приніс велику ціну для нас, бо навчив як маєм поступати в щоденних обставинах нашого життя, щоби по смерті злитися духом з Богом Отцем нашим. Ісус Христос є нашим Спасителем і посередником між Богом, бо приніс себе самого Богови за нас, а сидячи по правім боці Отця, є перед Ним нашим заступником.

Кров Його омила нас. Наука Його пояснила нам дві сторони: благодать і свободу посмертну, неволю і кару позагробової тьми. Його благодать виключно необхідно потрібна для нас, всякого часу і місця. Она не тільки увільняти ме по розлученю нашого тіла з душою від гріхів, а навіть вже в сїм житю кого она наповнить собою той не терпить турботи. Найбільша тяжість не переломить її найтяжшими утисками нестач. Она заспокоює тягар на всяких припадках у людськїм житю. В нїї містять ся жерело чогось вишнього, надлюдського елєменту, що заповняє ту частинцю духа що не терпить перед собою утиск

неправного діла. Она удовольняє собою всяку потріб і перевертає божеством своїм все земне не-доладне, не тревке. Она склонює людскій дух, з духом всюда присутним, а злившись в одно о-пановує себе волею, силою і сталостю. Коли ду-ша чоловіка не вмираюча — як се видим не тільки в народі християнськiм, а навіть погань-ськiм — то віра в се істнованє є правдивою, бо чутє во всіх галузях людского роду з покон-віку і тепер однакове. Як християни так погани ра-дiб сполучити єї з жерелом найвисшiї істоти Бо-га. Одні і другі відчувають се, що она через я-кусь систему діл, может бути з Богом сполуче-на або відкинена. Сю систему прислуги, уявля-ли люди в старовину ріжними способами. Одні думали що союз їх з Господом заключить ся че-рез ідолопоклоньство, другі через паленє жертв, треті довгими молитвами сягнуть своє бажанє, а иньші законами, а декотрі навіть убиванєм лю-дий.

Христос такі погляди знiс. Бо всі они не милі Богу. Закони добрі ті що згiдні з духовим житєм. Не позакону було обiтуваннє Авраама, що буде він наслідником сьвіта, а по праведно-сти віри. Віру можна мати що Бог є початок і кі-нець, а коли не поповнити приказ Його, тоді о-на мертвою колодою, она тоді ніщо. Сам Хрис-тос сказав: „Хто знає заповіді мої і хоронить їх,

той любить Мене-” (Іоан 14-21)

Тепер приступим як хоронити заповіди і як любити Христа, бо над милостю, милосердієм, добрістю, смирністю, тихістю і довготерпінням, любов союз совершення.

Іменно апостол Павло ідучи в Дамаск пустинею, переслідувати християн, обзиває ся до него голос Христа: „Савле, Савле, чого мене гониш.” (Діак. 9-4) Після сего ставши ся він ревним християнином і апостолом, виявляє отверто, що Дух Божий живе в людськiм тілі (І. Кор. 3-16) і коли ми невдоволяєм ближнього нашого тим самим переслідуюєм самого Христа. Також написано: „Хіба не знаєте, що ви храм Божий, і Дух Божий живе у вас.” (І. Коринф: 3-16) Дальше апостол учить: „Щоб ніхто не переступав ні в якому ділі, і не обманював брата свого.” (І. Сол. 4-6) Що до сповнення закону апостол Павло пише: „Оден одного тягари носіть, і так сповняйте закон Христа.” (Ефес. 6-2)

З повисше наведених рисів апостола Павла науки, котрого — не апостоли покликали до месійної роботи а сам Господь Ісус Христос, видно що спасеніє роду християньському може бути осягнене овочами добрих діл. Діла впливаючі з віри потрібні не тому, не мов би они уділяли позагробову благодать, бо благодать ніхто не може уділити крім Ісуса Христа, але тому, що нічим

пнѣшим прислужити ми не можем ся Христу Владиці, як овочами добрих діл братам нашим задля котрих Він прийшов щоби увільнити їх перед накиненими законами жидівського синедріону та ідолопоклоненєм. Коли Дух Божий в людекім тілі як се визнає Павло, і коли він ідучи переслідувати Християн в Дамаску Христос каже: „не гони Мене”, сим самим дає ся розуміти, що пошаною людий почитує ся Бога, а овоч добрих діл єсть заключенєм любви, а любва се внаслід віри, а спасенє се сполука з духом живого Бога в лоні вічного супокою.

ТАЙНИ ІСУСА ХРИСТА Э ПРИЧИНОЮ СПАСЕНЯ ВІРНИХ ХРИСТИЯН.

Ісус Христос не хотів полишити своїх вірних без огляду себе, зволив їм не обходимий елемент сьвятых тайн. Іменю: тайну Евхаристії і

тайну Хрещенія. Сї дві тайни суть найголовніші точки Христової церкви. Про тайну евхаристії Ісус учить: „Істинно, істинно глаголю вам: Як не їсте тіла Сина чоловічого і не п'єте Його крові, не маєте життя в собі.” „Хто їсть тіло моє і п'є мою кров, має життя вічне, і я воскресну його остатнього дня.” (Йоан 6-53-4)

Виповненє сеї безкровної жертви яко орудіє для уділення невидимої благодати дару св'ятого Духа, заключаєть собою живий і вічний союз з небесним Отцем. Сю тайну благодати треба приймати чистим серцем і покаянєм, треба під час її прийняття помирити ся з своїм ворогом, осянувати себе любовію до Бога і людей, бо інакше вона не буде причиною здійснення спасенія, а осудженєм.

Закид: Невірні спричиняють ся усунути сю велику тайну в сей спосіб, мабуть она не може бути причиною спасеня людської душі, бо як же вино і хліб -- они говорять — можуть перетворити ся в тіло і кров Христа; та ще і мати таку силу щоби сполучити людського духа з Божим?

Відповідь: ревні християни не повинні навіть про се і думати, бо в Бога все можливе; і коли они не вірять в Отця, як же можуть вірити, що Христос воскрес, та-ж се ще більше диво? — „Хто вірить в Отця, той вірить і в Сина; той вірить і в слово, що Син скаже, бо оно від Отця і

Сина.”

Для нашого порозуміння Йоан Золотоуст се викладає в слідуючий спосіб: „Як би ти був без тіла, то дав би тобі Бог свої блага в спосіб надприродний; але так як твоя душа сполучене з тілом, то уділяє тобі її в спосіб видимий.”

Таїна хрещенія —

Про таїни хрещенія, Христос учить: Істинно, істинно, глаголю тобі: Коли хто не родиться од води і духа, не може увійти в царство Боже.” (Йоан 3-5) Ся таїна має також велику вагу до відродження ся чоловіка. Она своєю благодаттю омиває від всіх первородних гріхів, і сим спричиняє ся чоловік до союзу Христової церкви. Христос заявляє апостолам щоби они ідучи у світ поширювали Його науку і через хрещеня: „В імя Отца і Сина і сьвятого Духа,” (Мат 28-19) приємали вірних до Його стада.

Хрещеніє ще в перших початках, вірні Християни заховували з великим одушевленєм, так як заповідав Христос. Апостол Павло проповідуючи слово Боже в Коринті, хрестить Стефанів дім, іменно, старих і малих, обох полів. (Корин. 1-16) — „Апостол Петро починаючи будувати церков Христову в Эрусалимі, перше говорить до народа: „Покайтесь і нехай охрестить ся кожен з вас в імя Ісуса Христа на оставлення гріхів, і приймете дар сьвятого Духа.” (Діян. 2-38).

ОСНОВИ СЪВЯЩЕННИКІВ, ТА ІХ ПІДВАЛІНА.

Ісус Христос навчаючи своїх учеників звертає велике слово до них, щоби задержували в Його народі ті правди які Він їм подає вже три роки часу. Іменно, щоби любили оден одного так як Він полюбив їх, і щоб гляділи, щоби ніхто межі Його вірними з'за котрих поніс так великі поруги, не віддавав злом за зло, а щоб любов опанувала Його стадо, чимби мож посвідкувати перед поганам, що они наслідники Христові по слові і Дусі, що в них домує. Нарешті дає їм повну власть розгрішати всякі гріхи душевні так як і Він се ділав, приобіцює їм сьвятого Духа, возносіть ся в небесні облаки відки прийшов, так як отсе їм не раз про свій відхід обясняв.

Апостоли по одержаню сьвятого Духа ісходячого від Отця, через Ісуса Христа в Єрусалимі, почали ширити науку плывучої нори в живот вічний по всюду, де тільки принимали їх люди.

Церков Христова росла скоро. Тепер, они в наслідок месійної служби вибрали сімох мужів здібних для проповіді, рукоположили їх, і повірили совершати всяку потріб духовну і управляти стадом Христовим, з тою власттю яку і їм І-

сус вділив через сьвятого Духа, в день пятьдесятниці.

Дотично сьвященства апостол Павло на-поминає Тимотея: „Незанедбай твого дарування, котре дано тобі пророчеством, з положенєм рук сьвященства; про се дбай, в сьому пробувай, пильнуй себе і науки; се бо роблячи, і сам спасеш ся і ті, що слухають тебе.” (І. 4-14-16)

Так само напомнимає сей апостол, Тита єпископа Крету: „На се zostавив я тебе в Креті, щоб остальне довів до ладу і наставив по всіх городах пресвитерів, як я тобі повелів.” (1-5)

Апостол Лука пишучи свою грамоту Теофілеви під назвою „Діяніє апостолів” в 67-68 по Різді, або в 30 літ по Вознесенію Христовім, на-поминає щоб доглядати паство Христове: „Тим достерігайте себе і все стадо, в котрому вас Дух сьвятий наставив єпископами, щоб пасти церкву Божу, котру придбав кровію своєю.” (20-28)

Ми бачимо з шестої голови Діянія апостолів, що вже в початках росту Христової церкви, признавали апостоли кандидата на сьвященника через тайну рукоположення, після котрої утверджував їх Дух відваги і мудрости перед поганами. На підставі сих письм, не тільки завдячують сій сьвятости всхідні церковники, а навіть і всі иньші секти уважають се великою тайною, чимось надлюдских істот поваги, хотяй в одних бі-

льше, в других менше а сего врощища в порівнянню до апостольских передань, як підкладу дійсного фундаменту правди. Ся тайна містить в собі цілість свѣтлости про котру Христос заявляє слідующего: „І я вблагаю Отця, і дасть вам пньшого утішителя, щоб пробував з вами по вік: Утішитель же, Дух свѣтлий, котрого пішле Отець в імя моє. Той навчить вас усього і пригадає вам усе, що я глаголав вам.” (Іоан 14-16-26)

Сї обставини переданих врощищ, і по нині хоронить свѣта, соборная і апостольска церков завдячуючи сій свѣтлости, що Утішитель Дух Правди, сходить від Отця, на вірних учеників Христових через Сина, затримуєть ся на лоні всхідної церкви. І справдішні, непохитні ширителі ті, що признають свѣтого Духа ісходячого від Отця, як се во первім показало ся при хрещенню Ісуса в Йордані, а навіть сам Христос заявляє: „Утішитель же Дух свѣтлий котрого пішле Отець в імя моє.”

КОНЕЦЬ.

Зміст.

Передне слово	стор. 3
Старозаконіє	5
Прообраз Ісуса Христа в Старім Завіті	12
Мойсейі предсказує Месію в Старім Завіті	15
Предсказаний час пророками о появленю ся Христа Владики	18
Як виглядав стан Ізраїля перед появою Христа	25
Обявленє Нового Завіта, смерть Ісуса Христа і воскресеніє	28
Ісус свідчить сам про себе, що Він є пред- казаний наперед пророками	33
Свідокство Старого Завіта на прихід Христа і признанє Його учениками правдивим Богом	35
Чудеса Ісуса Христа свідчать, що Він Бог	40
Предказанє пророцтв Христових і сповне- нє їх	44
Наука і житє Ісуса Христа	45
Наука Христової церкви.	51
Бог чинить пресвяту Тройцю.	53
Спасенє роду християньского	56
Тайни Ісуса Христа є причиною спасеня вір- них Християн	59
Основи съвященників та їх підвалина	62.

ВАЖНІЙШІ ПОХИБКИ.

Стор. 12,	Стрічка 4,	вмісто	друга,	чит.	друга.
„ 16	„ 10	„	нім	„	Нім.
„ 17	„ 16	„	сингедріон	„	синедріону,
„ 20	„ 12	„	грецький	„	персицький.
„ 32	„ 10	„	синадріон	„	синедріон.
„ 32	„ 13	„	„	„	„
„ 45	„ 8	„	„	„	„
„ 46	„ 6	„	свого	„	християнь-
					ского.
„ 49	„ 4	„	синадріон	„	синедріон.
„ 52	„ 3	„	заховувати	„	заховувати.

Дорогі Земляки!

Всякий чоловік, хочаби і яких був поглядів, все таки не повинен жити самотно; він повинен інтересувати ся світом, йому конечно треба знати рухи на всяких полях річий, що захопили в свої руки постун і значінє всего. Можливо, що скажете: хіба-ж се хліба дасть? А я поспитаю, чи нема иньших, важних потреб крім хліба? Погляньте на иньші народи, як они слідають кождий рух, а особливо рух релігійний. Наколи і Ви не бажаєте лишитись по заду других, тож читайте книжки, котрі Вам богато допоможуть, а тії суть: „Оборона Віри” і „Підстава Християнської Віри”. Маємо також і иньші книжки гарного змісту: „Сто народних пісень”, „Найкрасні Байки” і „Нові Пісні”, сі послідні суть дуже гуморестичні.

Кожда з повисше згаданих книжок коштує лише **25** центів. Почту оплачуємо сами.

Адресуйте так:

„The New Books”

P. O. Box 73,

Winnipeg

Man.